Alább irt a' Tiſzteletes Tractusnak hivatalos engedelmességgel jelentem; hogy a' múlt 1810ᵏ Eſztendő Aprilisse 26ᵏᵃⁿ a' Tiſzteletes Tractus előtt fel-olvastatott, és azon Gyűlésből, a' bennek foglaltatott Panaſzok meg visgálása végett vélem közlött Lieblingi Irásokat vevén /: mellyeket most itten viſsza küldök :/ a' közelebb múlt September 8ᵃ Napján Szántó János Úr tárſaságábann Lieblingen meg jelentém, és a' Tiſzteletes Tractusnál tett igéretemnek, az ott lévő Reformata Ekklésia ſérelmei valóságának meg visgálásával meg felelni igyekeztem.

Két Feő Sérelem lévén: elsőbenn, hogy az Isteni Tiſzteletnek Vasárnaponként tartatni ſzokott módja, az Evangelicusok által erőſzakosann meg változtatott: másodszor: hogy némely Reformatus Szülék tulajdon Gyermekeiket az Evangelico-Lutherana Vallásbann nevelik 's Confirmáltattyák: fő képpen ezen két dolog eránt voltunk ſzorgalmatosok.

A' mi az Isteni Tiſztelet meg változtatott Rendjét illeti, ennek állapottya eſzképpen vagyon. — A' midőn a' Tekentetes Nemes Temes Vármegye részéről ki-küldött Mixta Deputatio előtt, a' Reformatus Predikátor viſsza hozása, és az Evangelico-Reformátusok ſzokása ſzerént való Isteni tiſztelet újjonnan való bé-hozása, Lieblingen meg állapittatott: az Evangelico-Lutheranusok abban meg edgyeztek, hogy azon Aerarialis Költségenn épittetett Oskola Házbann, a' melybenn egyéb eránt is Liebling Helységé meg ülésétől fogva az Isteni Tiſztelet tartatni ſzokott, azon módonn a' mint eleinte ſzokásba volt, tartatodjon ez után is az Isteni tiſztelet, hogy tudniillik, egy Hétenn az edgyik, más Hétenn pedig a' máſik Hit=Sorſosinak Lelki Páſztora tegye a' Szent=ſzolgálatokat, és mind a' két Hit=Sorſosi egyenlően járjanak azokra. — Ezen Keresztyéni ſzeretetet pelldásann mutató edgyesség mellett mind az által tsak egy eſztendeig maradtanak meg: mert már a' második Eſztendőbenn vasárnap Dél utánn az Evangelico-Lutheranus Predikátor Catechisatiokat tartott ſzakadatlanúl, a' mellyet a' Reformatus Predikátor látván a' maga felekezeti előtt hasonlóan cselekedett; harmadik eſztendőbenn a' Reggeli Isteni Tiſzteleteket is minden Vasárnap tartották, mind a' két Predikátorok úgy mind azon által hogy egy Héten edgyik más Héten pedig máſik ment előſzör bé az Isteni

Isteni Tiſztelet tételére; utobbjára már most az Evangelico-Lutheranusok mind Reggel, mind Dél-utánn magoknak tulajdonittyák az Isteni Tiſztelet=Tételben való elsőséget.

A mi a' máſodik ſérelmet, az az, a' Reformatus Gyermekeknek, az Evangelico-Lutherana Vallásbann való neveltetéſeket illeti:— ez eránt a' következendőt vittünk végbe.— Ugymint:— meg halgattuk Péter Diebust, a' ki két fiját, Péter Gerhárdot a' ki három fiját, Jean Dietrich Weidenbachot, és Rosz Jákobnét, a' ki az első Férjétől Heller Vilhelmtől lett két fijait az Evangelico-Lutherana Vallásban nevelteti, és úgy találtuk, hogy ez vagy Hitves Társaikhoz való ſzeretetből, és engedelmességből tselekeſzik, vagy pedig azért hogy a' Lutherana Oskolában kevesebbet kell nékiek fizetni, mint a' Reſzünkrűl való tanitásért.

Azombann nem tartottuk ſzükségtelennek ezen ſérelmek eránt az Evangelico-Lutheranus Prédikátort Tiſzteletes Hermán Urat meg kérdeni: ki is az elsőre azt felelte, hogy ő azt az ő Ekklésiája Elől-Járóinak kénſzeritéſéből tselekedte és tselekeſzi, a' mit tselekedett és tselekeſzik: a' máſodikra pedig, hogy ő ſoha sem igyekezik erőſzakosan valakit a' maga Vallaſára teriteni, hanem azt a' lelki esméret ſzabadságával meg edgyezőnek tartya, hogy a' ki a' Reformatusok közzül önként oda áll, vagy a' kit a' Szülék az ő vallásában nevelni akarnak, azt bé vegye és magától el ne igazittsa. E mellett azt is mondotta, az első Sérelemre való nézve, hogy az, az eránt való Panaſz reménsége, és törekedéſe ſzerént nem ſokára meg fog ſzűnni: mert az ő Ekklésiája különösen fog magának Templomot építtetni, a' mostani Oskola Házat is annyiba, a' Reformatusok meg edgyezésével, magahoz váltani, hogy nékiek más helyen új Oskolát fog, a' maga költségén építeni, a' melybenn mind Isteni Tiſzteleteket tarthassák mind pediglen Gyermekeiket taníttathassák.

Én réſzemről az elsőre nézve, sokkal ſzebbnek és ditséretesebbnek tartanám ugyan, azt az, egymáshoz való kölcsönös Atyafiúi ſzeretetet, hogy a' nevezett Ns Vármegye Deputatiója előtt lett példás meg edgyezés ſzerént követnék a' két Hit Sorsosi, az ő Isteni Tiſzteleteiket: Mindazon által minthogy ez több okokra való nézve nem lehet, és ezért az Evangelicus Atyafiak különös Templomot és

Oskolát

Oskolai alamat magoknak tartani: ebbe minden ki-fogás nélkül meg lehet egyeznünk; Annyival is inkább, hogy á' Atyáinkot erre hajlandóknak lenni tapaſztaltam. Továbbá, mivelhogy addig is á' míg é meg lenne, azon köz-Oskola Épületbe kell nekiek járniok: hogy az Evangelicusok Vaſárnaponként elébb teggyék meg az ő Isteni=tiſzteleteiket; azt vélném, hogy ezt nem kellene ellenzenünk, és magunknak abból ſérelmet tsinálnunk. Mert egyenesen vévén fel a' dolgot, az Atyafiui ſzeretet is azt hozza magával, hogy az a' fél mennyen bé, példának okáért, meleg nyári Napokon korán reggel á' Templomba, a' melly azt dugva meg töltvén, akkor is meleggé teſzi, és á' mennyen későbben, á' mellynek ſzáma miatt á' Templom délfelé is ſzellősen marad. A' máſt Vasárnapra való nézve pedig minden réſzre hajlás nélkül itélvén, – valóságos ſérelmét a Mi Ecclesiánknak az elő hozott eſetekben nem találok, és hogy több eſetek lettek volna előttünk bé bizonyitva, arról nem emlékezem.

Ezen Hivatalos Jelentéſem toldalékául kötelességemnek tartom azt is elő hozni, hogy á' Lieblingi Tiſzteletes Prédikátor Tyſin Uram előttünk jelentést tett, az eránt, hogy Debelljátsa mellett lévő Franzfeld nevű Német Lutheránus Helységben lakó, és ſzinte ſzáz ſzámból álló Reformatus Lelkek, a kik ennek előtte á' Debelljátsi Német-tűl is értő Prédikátor Tiſzteletes Tar Uram Lelki vigyázáſa alatt voltak, annak onnan lett el-menetele után Ő Kegyelmét meg kérték, hogy az Uri=Szent=Vatsora ki-ſzolgáltatáſára hozzájok le-mennyen, kérvén egyſzersmind, ez eránt általunk á' Tiſzteletes Tractust, hogy ez eránt Rendelést tenni méltóztasson. Költ Ó Halom Februarius 17dik Napján 1811dik Eſztendőben

Saator János m.k.
Tettej és Csanád Vmegye
Grális Pptoru és Tabla Birája
u. m. Békési Coadjutor

Liblingbe küldött Tiszt Deputatió relatiója
A. 1810.

8.,

Itt van: 1° az Eccla Conscriptiója
2. értéke, jövedelme
3. Esp. való Rapport.
6 db.

No 2.

Fel olvastatott a' Sz. Andráson tartatott Közönséges Gyűlésben. d. 20. Feb. 1811

1811.
A-XLIXa 19.